

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI TƏHSİL NAZİRLİYİ

Azərbaycan Respublikası
Təhsil Nazirliyinin
_____ nömrəli _____ 2017-ci il
tarixli əmri ilə təsdiq edilmişdir.

ALİ TƏHSİL PİLLƏSİNİN DÖVLƏT STANDARTI

MAGİSTRATURA SƏVİYYƏSİNİN İXTİSAS ÜZRƏ TƏHSİL PROQRAMI

İxtisasın (proqramın) şifri və adı: 060318 - Rəngkarlıq

BAKİ – 2017

1. Ümumi müddəalar

- 1.1.** Magistratura səviyyəsinin **060318 - Rəngkarlıq** ixtisası üzrə Təhsil Proqramı (bundan sonra ixtisas üzrə Təhsil Proqramı) "Təhsil haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununa, Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetinin müvafiq qərarları ilə təsdiq olunmuş "Ali təhsil pilləsinin dövlət standartı və proqramı"na, "Magistratura təhsilinin məzmunu, təşkili və "magistr"dərəcələrinin verilməsi Qaydaları"nın tələblərinə və "Ali təhsilin magistratura səviyyəsi üzrə ixtisasların (ixtisaslaşmaların) Təsnifatı"na uyğun hazırlanmışdır.
- 1.2.** İxtisas üzrə Təhsil Proqramı tabeliyindən, mülkiyyət növündən və təşkilati-hüquqi formasından asılı olmayaraq Azərbaycan Respublikasında fəaliyyət göstərən və həmin ixtisas üzrə magistr hazırlığını həyata keçirən bütün ali təhsil müəssisələri üçün məcburidir.
- 1.3.** Strukturda istifadə olunan işarələr:
İTP – ixtisas üzrə Təhsil Proqramı
ÜK – ümummədəni kompetensiyalar
PK – peşə kompetensiyaları

2. 060318 - Rəngkarlıq ixtisasının xarakteristikası.

2.1. 060318 - Rəngkarlıq ixtisasının xarakteristikası.

İTP-nin mənimsənilməsinin normativ müddəti və məzunlara verilən ixtisas dərəcəsi:

İxtisasın şifri və adı	Verilən elmi ixtisas dərəcəsi	Əyani forma üzrə təhsil müddəti	Kreditlərin sayı
060318 - Rəngkarlıq	Magistr	1,5 il	90
İxtisaslaşmalar:			
- Dəzgah rəngkarlığı			
- Teatr və kino rəngkarlığı			

3. Məzunun ixtisas xarakteristikası və kompetensiyası

3.1. Magistrin ixtisas xarakteristikası.

Magistr dərin fundamental biliyə və peşə hazırlığı tələb edən pedaqoji fəaliyyətə hazır olmalıdır.

3.2. Proqramın mənimsənilməsi nəticəsində məzunun kompetensiyasına qoyulan tələblər.

3.2.1. Məzun aşağıdakı ümummədəni kompetensiyalara (ÜK) yiyələnməlidir:

- kollektivdə işləmək (ÜK-1);
- digər sahələrin mütəxəssisləri ilə ünsiyyətdə olmaq (ÜK-2);
- beynəlxalq arenada işləmək (ÜK-3);
- hüquqi biliklər və etik normalara malik olmaq (ÜK-4);
- yeni ideyalar irəli sürmək (ÜK-5);
- müstəqil işləmək (ÜK-6);
- yaradıcılıq, pedaqoji işlərinin təşkilində, kollektivin idarə olunmasında bacarıq və vərdislərə malik olmaq (ÜK-7);
- peşə fəaliyyəti ilə əlaqədar işi təşkil etmək və planlaşdırmaq (ÜK-8)

3.2.2. Məzun aşağıdakı peşə kompetensiyalarına (PK) yiyələnməlidir:

Yaradıcılıq sahəsi üzrə:

- rəngkarlıq sənətinin tədrisində və yaradıcılıq prosesində modelləşdirmə üsullarından istifadəyə (PK-1);
- yaradıcılıq prosesində nəzəri biliklərdən istifadəyə (PK-2);
- yaradıcılıq işlərinin planlaşdırılması və aparılmasına (PK-3);
- yaradıcılıq işlərinin təqdimatını hazırlamağa (PK-5);
- ixtisasın ümumi mənzərəsini təsvir etmək bacarığına (PK-6);

İstehsalat-pedaqoji sahəsi üzrə:

- tədris prosesində ixtisas üzrə yaradıcılıq bacarıqlarını aşılamağa və təhlil aparmağa (PK-4);
- fənnin tədrisində kompüter texnologiyasından istifadəyə (PK-7);
- fənlə bağlı termin və ifadələrin tətbiqi bacarığına (PK-8);
- müasir təlim texnologiyalarını tətbiq etmək bacarığına (PK-9);

Təşkilati-inzibatçılıq sahəsi üzrə:

- ümumi və fərdi iş formalarını təşkil etməyə (PK-10);
- fənnin tədrisi ilə bağlı bilikləri təqdim etmək və onları iş şəraitinə adaptasiya etməyə (PK-11);
- qrupların yaradıcılıq işlərinə rəhbərlik etməyə (PK-12);
- ixtisas biliklərini düzgün və yığcam ifadə etməyə (PK-13);

Pedaqoji sahə üzrə:

- ümumtəhsil, texniki-peşə, orta ixtisas təhsili müəssisələrində və ali təhsilin bakalavriat səviyyəsində ixtisas fənlərinin tədrisini aparmağa (PK-14);
- elektron kitabxanalardan, referativ jurnallardan, internetdən məlumatlar əldə etməyə (PK-15)

4. Təhsilin məzmununa və səviyyəsinə qoyulan minimum tələblər**4.1. Peşə fəaliyyətinin xarakteristikası.****4.1.1. 060318 - Rəngkarlıq ixtisası üzrə magistrlərin peşə fəaliyyətinin əsas istiqamətləri:**

- yaradıcılıq;
- pedaqoji;
- təşkilati-inzibatçılıq və s.

4.1.2. Peşə fəaliyyəti üzrə hazırlıq səviyyəsinə qoyulan tələblər.**Yaradıcılıq sahəsi üzrə:**

- ixtisas üzrə təşkilati və tətbiqi məsələlərin həllində modeləşdirmə üsullarından istifadə etmək;
- pedaqogikanın, xüsusi qabiliyyət tələb edən **060318 - Rəngkarlıq** ixtisasının əməli-təcrübi əsaslarından, incəsənət tarixi və nəzəriyyəsinin tədrisi metodikasının nailiyyətlərindən, qabaqcıl təcrübədən istifadə etməklə fənnin tədrisi metodikası sahəsində aparılan işləri təhlil etmək və nəticələri ümumiləşdirmək;
- konfranslar, seminarlar, simpoziumlar hazırlamaq və keçirmək.

Pedaqoji sahə üzrə:

- mühazirə oxumaq;
- seminar, məşğələ dərslərini aparmaq;
- pedaqoji təcrübəyə rəhbərlik etmək;
- müasir proqram təminatından istifadə etmək;
- ixtisas metodikası ilə bağlı biliklərdən istifadə etmək;
- ixtisasın tədrisinə dair informasiyaların toplanması və emalında İKT-dən istifadə etmək və s.

Təşkilati-inzibatçılıq sahəsi üzrə:

- yaradıcılıq və tədris kollektivlərinin işini təşkil etmək;
- qəbul olunmuş qərarların nəticələrini kəmiyyət və keyfiyyətə qiymətləndirmək və s.

4.2. İxtisas üzrə fənn bölümləri, fənlərin kreditləri, onların mənimsənilməsinin nəticələri (bilik, bacarıq və vərdişlər baxımından) və qazanılması nəzərdə tutulan kompetensiyaların kodları.

Fənn bölümünün kodu	Fənn bölümləri, onların mənimsənilməsinin nəticələri (bilik, bacarıq və vərdişlər baxımından)		Fənn bölümləri üzrə kreditlərin sayı	Fənnin kodu və adı	Fənn üzrə kreditləri n sayı	Qazanılmalı nəzərdə tutulan kompetensiyaların kodları
	Təhsil hissəsi					

[illegible]

	götürmüş assosiativ, abstrakt təfəkkürün yetişməsinə; -tədris zamanı rəngkarlıq sənətində rəngkarlığın əsas problemlərini; - ənənə və millilik problemini; -rəngkarlıq əsərinin qiymətləndirilməsində keyfiyyət məsələsinə aparıcı məsələ kimi baxılmasını və semantik yanaşmanın istənilən əsərin tədqiq olunmasında vacibliyini; -bütün dövrlərin sənət əsərlərinin janr və növlərini əhatə edən ümumdünya incəsənətinin inkişafını; -rəngkarlığın dekorativ-tətbiqi sənət və memarlıqla olan əlaqəsini; -ibtidai dövrdən başlamış müasir dövrə kimi xronoloji ardıcılığı saxlamaq şərti ilə dünya rəngkarlıq sənətinin bütün növlərinin təkamülü, inkişaf yollarını; -XX əsr rəngkarlıq sənəti, onun inkişaf yolları, müasirliyi və fərqli cəhətlərini; -tədris prosesində rəngkarlıqda üslub və material anlayışını, formanın materialdan asılılığını; -XX əsr incəsənətində klassik ənənələrə yeni baxış, yeni incəsənət istiqamətlərinin yaranması, fərqli ifadə vasitələrinin axtarışları zəminində meydana gəlməsini; -hər dövrün özünəməxsus rəssam obrazını, rəssamın predmetə, onun yeni formasına, materialına olan yeni baxışını; - obrazlı düşünməyi. bacarmalıdır: - fiqurun kağız üzərində yerləşdirilməsini; - quruluşun konstruktiv həllini; - qrup halında quruluşları interyerdə, fəza dərinliyində təsvir etməyi; - naturanın psixoloji durumunu əks etdirməyi; - tapşırığı tam dəqiqliyi ilə başa çatdırmağı; -qarşıya qoyulmuş məqsədi kompleks şəkildə estetik, funksional və texnoloji cəhətdən düzgün yerinə yetirmək və kompozisiyanın qanunlarından bacarıqla istifadəni; -naturanın quruluşu,formanın plastik həllini; -ışığı-kölgə,rəng münasibətləri,fəzanın həllini; -isti-soyuq rəng münasibətlərini; -görülən işin psixoloji təsirini; -verilmiş quruluşun həyata keçirilmə prosesinin təşkilini kompüterin köməyindən istifadə etməklə müasir metodlarla bağlamağı; -ilkin yaradıcı ideyaların eskiz şəklində işlənməsini; -süjetli tematik kompozisiyanı; -üfüq xətti,perspektiva, kompozisiyanın mərkəzini; -anatomik quruluş,rəng münasibətini; -tapşırığın məzmunu üzrə görülmüş iş					
--	--	--	--	--	--	--

	haqqında qısa analizni. Yiyələnməlidir: - magistr mərhələsində tələbələr fərdi təfəkkürünü, dəsti-xəttini qoruyub saxlayaraq professional səviyyəli bir rəssam – pedaqoq kimi yetişməyə; - rəngkarlığın tədrisi metodikasının müasir problemləri ilə bağlı araşdırmalar aparmaq vərdişlərinə; - rəngkarlığın tədrisi metodikasının tarixi və metodologiyasına dair mövcud tədqiqatlar üzərində araşdırma vərdişlərinə; - rəngkarlığın tədrisi ilə bağlı modelləşmə üsullarına; - kompozisiya mərkəzinin ifadəliyinə II dərəcəli hisslərlə, əsas ideyanın mənə əlaqəsinə, kontrastların tarazlaşmasına, tonal və rəng gərginliyinə; - ixtisas üzrə fənlərin tədrisində müasir üsullardan və İKT-dən istifadə etmək vərdişlərinə; - müasir Azərbaycan rəngkarlığının müxtəlif sahələri üzrə aparılacaq tədqiqatlar əsasında yaradıcılıq və araşdırıcılıq qabiliyyətlərinə.					
MET-B00	Yaradıcılıq işləri Magistr yaradıcılıq işini yerinə yetirmək nəticəsində aşağıdakıları bilməli və bacarmalıdır: - yaradıcılıq işini planlaşdırmağı; - yaradıcılıq işinin mövzusunı seçməyi; - ədəbiyyat siyahısının tərtibini; - yaradıcılıq işinin nəticələrini təhlil etməyi, onu digər müəlliflərin nəticələri ilə müqayisə etməyi; - alınmış nəticələrin tətbiqi imkanlarını müəyyənləşdirməyi; - yerinə yetirilmiş yaradıcılıq işinin müdafiəsini; - diplomqabağı və pedaqoji təcrübələrdə iştirak etməyi, onların nəticələrini ümumiləşdirməyi və yaradıcılıq işində istifadə etməyi və s.		30	Pedaqoji təcrübə Diplomqabağı təcrübə Magistr yaradıcılıq işinin hazırlanması və müdafiəsi	6 6 18	PK PK PK PK PK PK PK PK PK PK PK
Kreditlərin ümumi cəmi			90		90	

* Bütün bölümlərdə seçmə fənlər müvafiq səriştelərə (kompetensiyalara) uyğun ali təhsil müəssisələri tərəfindən müəyyənləşdirilir

- 4.3.** İxtisası üzrə magistr təhsil proqramının yerinə yetirilməsinin müddəti: ümumi həftələrin sayı – 72
- o cümlədən:
- nəzəri təlim – 30
 - təcrübələr (pedaqoji və diplomqabağı təcrübə) – 8 həftə
 - imtahan sessiyaları – 10 həftə
 - magistrlik dissertasiyasının hazırlanması və müdafiəsi – 12 həftə
 - tətilər – 12 həftə

5. Maddi-texniki, tədris bazası və kadr potensialı

- 5.1. Ali təhsil müəssisəsinin **060318 - Rəngkarlıq** ixtisasının təhsil proqramına müvafiq hazırlanmış tədris planında nəzərdə tutulan fənlər üzrə dərslərin aparılması, təcrübələrin keçirilməsi və yaradıcılıq işlərinin yerinə yetirilməsi üçün müvafiq İKT ilə təchiz olunmuş kabinet və laboratoriyalar, kompüter sinifləri, emalatxanalar və s. ilə təmin olunmuş maddi-texniki bazası olmalıdır. Təhsil alanların ali təhsil müəssisəsinin lokal şəbəkəsinə, internetə, məlumat bazalarına, elektron kitabxanalarına, axtarış sistemlərinə çıxışı təmin edilməlidir.
- 5.2. Fənlərin tədrisi, bir qayda olaraq, elmi dərəcəsi və ya elmi adı olan ali təhsil müəssisələrinin professor-müəllim heyəti tərəfindən aparılır. Bu fəaliyyətə həmin şərtləri ödəyən digər müəssisə və təşkilatlarda çalışan şəxslər cəlb oluna bilər.
- 5.3. Magistr yaradıcılıq işinə rəhbərlik, bir qayda olaraq, həmin təhsil müəssisəsində çalışan professor-müəllim heyətinin elmi adı və ya elmi dərəcəsi olan nümayəndələri və ya həmin şərtləri ödəyən digər müəssisə və təşkilatlarda çalışan şəxslər tərəfindən həyata keçirilir.

6. Tədris prosesinin forma və metodları

- 6.1. Magistrantın nəzəri təlimi və pedaqoji hazırlığı mühazirə, məşğələ, seminar, məsləhət, sərbəst iş, pedaqoji təcrübə və s. formalarda həyata keçirilir.
- 6.2. Magistr hazırlığı üzrə tədris prosesində şifahi şərh, müsahibə, interaktiv təlim, müstəqil iş, diskussiya, dəyirmi masa, illüstrasiya, laboratoriya və praktiki iş və digər metodlardan istifadə edilə bilər.
- 6.3. **060318 - Rəngkarlıq** ixtisası üzrə magistr hazırlığında diplomqabağı və pedaqoji təcrübələr nəzərdə tutulur (təcrübələrin məqsəd və vəzifələri ixtisasdan asılı olaraq müəyyənləşdirilir). Təcrübələr növündən asılı olaraq müvafiq təşkilatlarda, yaxud ali məktəblərin kafedra və laboratoriyalarında keçirilə bilər.

7. Yekun dövlət attestasiyasına qoyulan tələblər və qiymətləndirmə

- 7.1. Yekun dövlət attestasiyası magistr yaradıcılıq işinin müdafiəsindən ibarətdir. Yaradıcılıq işinin məzmununa, strukturuna qoyulan tələblər və onun müdafiəsi Azərbaycan Respublikası Təhsil Nazirliyinin müvafiq əmri ilə təsdiq olunmuş "Magistrlik dissertasiyalarının hazırlanması, təqdim olunması və müdafiəsi qaydaları haqqında Əsasnamə" ilə müəyyənləşdirilir.
- 7.2. İxtisaslaşdırılmış Şuraların sədrləri Təhsil Nazirliyi, tərkibi ali təhsil müəssisəsi tərəfindən təsdiq olunur.
- 7.3. Yekun Dövlət Attestasiyası nəticəsində məzunlara magistr ali dərəcəsi və dövlət nümunəli diplom verilir.
- 7.4. İmtahanlar və Yekun Dövlət Attestasiyası zamanı tələbələrin biliyinin qiymətləndirilməsi çoxballı sistemlə həyata keçirilir.

Razılaşdırılmışdır:

Azərbaycan Respublikası Təhsil
Nazirliyinin Aparat rəhbərinin müavini,
Elm, ali və orta ixtisas təhsil
şöbəsinin müdiri

_____ Yaqub Piriyeu

“ _____ ” _____ 2017-ci il

Mədəniyyət və İncəsənət ixtisasları
qrupu üzrə Dövlət Təhsil Proqramlarını
hazırlayan işçi qrupun sədri

_____ Validə Məmmədova

“ _____ ” _____ 2017-ci il

Azərbaycan Respublikası Təhsil
Nazirliyinin Elmi Metodiki-Şurasının
“İncəsənət” bölməsinin sədri

_____ Zəmfira Qafarova

“ _____ ” _____ 2017-ci il